

KONCEPCE NSZM ČR 2024–2028

Typ a termín jednání:	VH 2024 (12. 6. 2024)
Číslo materiálu:	VH-2024-I-04
Zpracoval a předkládá:	P. Švec, ředitel NSZM
Popis:	Koncepce NSZM ČR je zpracována ředitelem asociace v souladu se zněním Stanov NSZM. Koncepce je zpracována v souvislosti s funkčním obdobím Rady NSZM a tvoří rámec, ze kterého vycházejí pravidelné Roční plány NSZM. Koncepce navazuje na aktuální Strategii NSZM a Střednědobý strategický plán NSZM.

Koncepce NSZM ČR – návaznost na systém plánování a řízení asociace

Koncepce NSZM ČR je standardní součástí systému plánování a řízení asociace NSZM. Koncepce je podle Stanov NSZM pravidelně předkládána Radě NSZM vždy na počátku nového funkčního období a na jejím základě je Radou určen ředitel NSZM ČR. Koncepce je následně předložena ke schválení Valné hromadě.

Koncepce navazuje na základní strategické dokumenty asociace, které vycházejí ze Stanov NSZM a určují hlavní směry rozvoje: **Strategii NSZM do roku 2030/2050** a **Střednědobý plán NSZM 2020-2025/2025-2030**.

Koncepce stanovuje krátkodobé priority a přináší detailnější popis postupu asociace v krátkodobém horizontu, v návaznosti na funkční období Rady NSZM ČR. Na Koncepci navazují pravidelné **Roční plány NSZM**.

Ředitel NSZM ČR – odpovědnosti

Ředitel NSZM ČR nebo kandidát na tuto funkci předkládá Koncepci jako základní podklad pro Radu NSZM. Rada na základě Koncepce ustanovuje ředitele asociace na další dvouleté období.

V souladu se Stanovami asociace jsou odpovědnosti ředitele NSZM ČR následující:

- národní koordinátor mezinárodního programu Zdravé město OSN-WHO v ČR,
- statutární zástupce pro jednání NSZM vůči úřadům a odborným partnerům,
- zástupce asociace v národních a mezirezortních orgánech,
- hlavní metodik asociace NSZM,
- gestor služeb pro členy asociace NSZM,
- gestor odborných činností, informovanosti, medializace, propagace,
- hlavní vedoucí pracovník odpovědný za zajištění personálu a provozu NSZM jako organizace.

Pro průběžné řízení aktivit uložených v Koncepci a případné zastoupení v uvedených funkcích ředitel stanovuje vedoucí / vedoucího Kanceláře NSZM a případně zástupkyni / zástupce vedoucího. Ředitel ve spolupráci s vedením Kanceláře zajišťuje kvalifikovaný personál, odborné partnery a externí dodavatele, a celkové efektivní zajištění potřebných aktivit NSZM.

KONCEPCE NSZM ČR 2024-2028

Předkládá: Petr Švec

Obsah

1. Koncepční vize NSZM ČR 2028
 2. Strategické osy a cíle NSZM ČR
 3. Postup NSZM v rámci Konceptce 2024-2028
 4. Rizika v dalším vývoji asociace NSZM
- Příloha: Vývoj NSZM v letech – tabulkový přehled

1. Koncepční vize NSZM ČR 2028

NSZM je přínosnou stabilní sítí Zdravých municipalit a regionů v Česku, s přátelskou atmosférou, praktickými službami pro členy a kvalitní centrálou.

Pozn. Vize je průběžně měřitelná pravidelným Průzkumem spokojenosti členů a strategickými indikátory NSZM.

2. Strategické osy a cíle NSZM ČR

dle Strategii NSZM 2030/2050 a Střednědobých plánů 2020-2025/2025-2030

OSA I. Přínos pro členy NSZM ve strategickém řízení, komunikaci s veřejností, sledování kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje

CÍL I.1:

Asociace NSZM poskytuje členům podporu pro jejich zlepšování na základě Metodiky NSZM ve strategickém řízení, komunikaci s veřejností, a ve sledování kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje (networking, dobrá praxe, metodické návody, online nástroje).

OSA II. Rozšiřování členské základny asociace NSZM a celostátní propagace

CÍL II.1:

Je vytvořena profesionální a přátelská interní kultura NSZM jako celostátní platformy, prostřednictvím které probíhá přínosná spolupráce členů.

CÍL II.2:

NSZM dosahuje zviditelnění a pozitivního vnímání značky „Zdravé město, obec, region“ v Česku.

OSA III. Aktivní národní a mezinárodní spolupráce NSZM

CÍL III.1:

Je dosaženo prestižní pozice NSZM v ČR i vůči zahraničí.

CÍL III.2:

NSZM je zapojena do aktuální fáze programu Zdravé město OSN-WHO.

CÍL III.3:

Úspěšně probíhá spolupráce s institucemi a odbornými partnery na národní i mezinárodní úrovni.

OSA IV. Stabilní interní situace NSZM

CÍL IV.1:

Je zajištěno potřebné financování pro základní činnosti a služby asociace NSZM.

CÍL IV.2

Strategické a operativní řízení organizace, podmínky pro činnost orgánů asociace, i kvalita personálu a technické zázemí, jsou na potřebné úrovni.

Obr. „BRÁNA“ - inovační rámec Zdravého města, obce, regionu (dle NSZM ČR, od r. 1998)

Dlouhodobý postup zlepšování, pro který NSZM poskytuje služby členům:

- **3 systémové procesy**

- místní partnerství – „živá komunita“ (kampaně, osvěta)
- participace (fóra, kulaté stoly, veřejná projednávání)
- strategická práce (indikátory, projekty, akční plány, strategie)

- **10 témat** kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje, v návaznosti na SDGs.

3. Postup NSZM v rámci Konceptce 2024-2028

OSA I. Přínos pro členy NSZM ve strategickém řízení, komunikaci s veřejností, sledování kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje

❖ Služby a produkty NSZM pro členy

NSZM bude nadále poskytovat širokou paletu základních i projektových služeb členům, a to ve 3 systémových procesech postupu Zdravého města (viz předchozí obr.). Služby jsou zaměřeny též na dílčí odborná témata udržitelného rozvoje, kvality života a zdraví, v návaznosti na SDGs a další mezinárodní dokumenty. Při jejich poskytování je nutná spolupráce s externími experty a institucemi.

Z poslání NSZM vyplývá, že služby a unikátní produkty mají napomáhat jednotlivým členům k inovacím – postupnému pravidelnému místnímu zlepšování. NSZM usiluje, aby její služby a produkty byly kvalitní, praktické, oceňované a byly důvodem pro členství v asociaci. Produkty a služby pro členy jsou členěny do skupin, popsanych dále.

Každý člen asociace čerpá služby a produkty dle svého uvážení a situace. NSZM se zaměřuje na informovanost a aktivní zapojení důležitých zástupců členů – politiků, koordinátorů a odborných pracovníků úřadů (např. odbory strategického rozvoje). Osvědčené produkty a služby NSZM je nezbytné postavit nejen na externím financování z projektů, které zajišťuje Kancelář NSZM, ale zejména na příspěvcích členů. Šíře, četnost a komfort služeb pro členy bude záviset na objemu základních členských příspěvků, zájmu členů o individuální služby (viz dále) a na projektových možnostech NSZM.

Přehled služeb a produktů NSZM je uveden dále.

❖ Online systém DATAPLÁN NSZM

Podle projektových možností budou nadále rozvíjeny funkcionality online infosystému DATAPLÁN NSZM (dále též „DTP“), který je jedním z nejrozsáhlejších systémů v územní veřejné správě ČR. DTP poskytuje celou řadu přehledů a inspirací z municipalit v ČR. DTP je technologickou platformou pro řadu dílčích portálů a nástrojů: Databáze strategií MMR (v případě projektové spolupráce); weby, odborné portály a nástroje NSZM, aj. Aktuálně je v DTP evidováno více než 1.500 aktuálních strategií územní veřejné správy s více než 22 tis. cílů, dále 400 aktuálních indikátorů pro města, 2.500 příkladů dobré praxe a 650 videí členů. Info systém DTP využívá více než 1.300 interních uživatelů.

DATAPLÁN je nezbytnou technologickou a informační základnou pro řadu služeb a produktů NSZM.

Skupiny služeb NSZM

nszmBASIC [1]

základní služby

- oficiální zastřešení NSZM ČR pro Zdravá města, obce a regiony v Česku vůči OSN – Světové zdravotní organizaci (Evropská centrála WHO v Kodani); spolupráce NSZM ČR s dalšími sítěmi Zdravých měst v Evropě i jinými mezinárodními partnery (ICLEI, Energy Cities ad.)
- síťování Zdravých měst, obcí, regionů v Česku, vzájemná komunikace a inspirace
- zastřešení Zdravých měst, obcí a regionů v Česku vůči ministerstvům a národním institucím; prezentace NSZM na významných akcích v ČR a zahraničí
- provozování rozsáhlého webového systému NSZM „[zdravamesta.cz](#)“ a EN verze webu „[healthycities.cz](#)“
- interní [Liga NSZM](#), průběžně aktualizovaná na webu NSZM (předkládáno k odsouhlasení členům vždy na VH).

cityAKADEMIE [2]

vzdělávání, metodiky

- know-how báze [Metodika NSZM](#) je umístěna na speciálním webu pouze pro členy (zejména pro koordinátory ZM) Metodika NSZM vychází z inovačního rámce *BRÁNA* z roku 1998, za který získala NSZM titul *Worldwide Project EXPO 2000* v Hannoveru
- celostátními akcemi NSZM pro síťování, zvyšování profesní kvalifikace koordinátorů ZM i pro předávání zkušeností jsou 3x ročně vzdělávací akce [Škola NSZM](#); vzdělávání úředníků NSZM realizuje na základě statutu Vzdělávací instituce akreditované Ministerstvem vnitra; od roku 2002 bylo realizováno již více než 60 Škol (vč. online v období covid); od roku 2016 probíhají pravidelně konzultační online setkání [eRozvojovna NSZM](#) pro koordinátory
- podle zájmu členů poskytuje NSZM vzdělávací programy v místě – pro úřady, zastupitele a komise ZM
- e-mailový infosystém NSZM je založen na rozesílacích [e-konferencích](#), které jsou tematicky členěné a určené všem zájemcům; speciální informace pro členy jsou rozesílány pouze koordinátorům ZM (granty ap.); novinkou od roku 2021 jsou interní facebookové skupiny NSZM otevřené všem členům – politikům, koordinátorům, úřadům i komisím: [Zdravá města, obce, regiony](#) / ZM: [Participace a kampaně](#) / ZM: [Investice, strategie, indikátory](#). Dále existuje v rámci NSZM interní skupina [Hledám-Nabízím](#) pro vzájemné sdílení nabídky a poptávky (pracovní místa v úřadech či zřizovaných organizacích, technické vybavení ap.)

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [2] je uveden v příloze.

cityPRAXE [3]

sdílení, propagace

- osvědčené postupy, inovace a inspirace jsou od roku 2006 shromažďovány v internetové databázi [Dobrá praxe](#) s pravidelnou e-mailovou rozesílkou *Inspiromat NSZM*; příklady jsou od roku 2011 zveřejňovány také na sociálních sítích NSZM – profesionálním [facebooku](#), [instagramu](#) a [twitteru](#)
- od roku 2020 propaguje NSZM dobrou praxi na online [TV Zdravá města](#) a ve spolupráci s [referenčními Zdravými městy](#); od roku 2023 probíhá online TV série *Moderní města: PRAXE STAROSTŮ* ve spolupráci s TV Municipal (časopis Moderní obec).
- ke sdílení dobré praxe slouží celostátní akce: Konference NSZM, tematické semináře a workshopy, dále pravidelné setkání v rámci Zdravých krajů a Zdravých městských částí
- důležitou roli v propagaci hrají webové stránky NSZM s informacemi o [jednotlivých členech](#) (tzv. *Portály členů*)
- asociace vydává pravidelný [Zpravodaj NSZM](#) a připravuje [mediální články](#) v celostátním tisku a na externích webových serverech (např. časopisy *Moderní obec*, *Pro obce* a *Veřejná správa MV*)
- odborní partneři zpracovali dle zadání NSZM inspirativní konceptce a metodiky pro různá témata rozvoje, které jsou uvedeny na [přehledu publikací NSZM](#).

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [3] je uveden v příloze.

cityAKTIV [4]

participace, kampaně

- veřejná Fóra Zdravého města jsou již od roku 1999 zaměřena na pohled obyvatel na místní kvalitu života; doporučeno je též pořádání tematických kulatých stolů; NSZM pro akce poskytuje facilitátory; viz [celostátní přehled Fór ZM](#)
 - od roku 2010 probíhají Mladá fóra Zdravého města a od roku 2015 také Školní fóra v rámci základních škol ve Zdravých městech městech; viz [celostátní přehled Mladých a Školních fór](#)
 - pro členy jsou k dispozici [pocitové mapy](#) vč. exportu do GIS (spolupráce s UPOL) a [eAnkety](#) k ověření priorit (spolupráce s Muniopolis)
 - sledovaným tématem je participativní rozpočet (PaR) – pro širokou veřejnost i pro školy; viz [celostátní přehled PaR](#)
- Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [4] je uveden v příloze.*

cityDATA

indikátory, data, benchmark

[5]

- NSZM ve spolupráci s Univerzitou Karlovou nadále zavedla v systému DATAPLÁN modul online indikátorů na úrovni měst, ORP a krajů (případně MČ), umožňující mj. [benchmark území](#)
- aktuální data k indikátorům získává NSZM pravidelně online z veřejných zdrojů – ČSÚ, ÚZIS, MF ad.
- online indikátory je možné využívat též pro strategické analýzy, jako ukazatele při vyhodnocování úspěšnosti strategií a koncepcí; v přípravě je možnost zpracovat PDF publikace indikátorů města ((automatizovaná sestava vybraných indikátorů))
- pro přiblížení indikátorů veřejnosti je k možné využít přehledný web *Město v číslech* ([ukázka](#)), kde jsou zveřejněny vybrané projekty, a dále *Seznam projektů* ([ukázka](#)), kde je možné zobrazit větší množství projektů v řádcích.
- dále je v DTP k dispozici seznam indikátorů reportovaných Městským úřadem pro státní instituce a seznam indikátorů využívaných v Auditech UR
- Zdravé kraje mají možnost v každém indikátoru porovnat i ORP ve svém území
- v případě zájmu jsou pro člena k dispozici online konzultace s experty NSZM k vybraným indikátorům.

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [5] je uveden v příloze.

cityPROJEKT [6]

akční plány, projekty

- skupina služeb NSZM se zabývá Projekty a Akční plány člena, pro které může být poskytována kompletní průběžná správa a monitoring prostřednictvím online *Zásobník projektů* (umožňuje vkládání nových projektů, úpravu informací k projektům, přesun mezi skupinami projektů ap.)
- zároveň je možné ze Zásobníku projektů generovat roční či víceleté *Akčních plány* a k nim průběžné *Monitorovací sestavy* pro vedení města nebo zastupitelstvo za účelem kontroly implementace Strategie (pokud jsou vloženy informace o rozpočtu projektů je automaticky generován i ekonomický sumář AP v letech)
- je možné nastavit individuální práva editace pro garanty projektů (pracovníky úřadu) pro průběžnou aktualizaci informací k jednotlivým projektům v Zásobníku, resp. Akčním plánu
- volitelné *Skupiny projektů* umožňují sledovat např. projekty jednotlivých odborů úřadu (a z nich následně vybírat projekty do Akčního plánu), nebo náměty z veřejných fór nebo osadních výborů, příp. projekty participativního rozpočtu ad.
- pro představení projektů veřejnosti je k možné využít přehledný web *Galerie projektů* ([ukázka](#)), kde jsou zveřejněny vybrané projekty, a dále *Seznam projektů* ([ukázka](#)), kde je možné zobrazit větší množství projektů v řádcích.

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [6] je uveden v příloze.

citySTRATEG [7]

strategické dokumenty

- Strategie, případně i konceptce členů jsou průběžně vkládány do DATAPLÁNU a propisovány do Databáze strategií. Je k dispozici přehled [cílů strategií a koncepcí člena](#), vč. unikátních filtrů pro zjištění návaznosti cílů člena vůči cílům krajských a národních strategií (členěno podle témat UR)
- pro Zdravé kraje je možné zobrazit přehled cílů Zdravých měst v jejich území (dle témat UR)
- DTP umožňuje propojování strategických dokumentů člena s jeho projekty, rozpočtem, sledování vlastních ukazatelů i speciální sestavy (např. struktura cílů strategie a související projekty, schéma cílů strategie či konceptce)
- NSZM může poskytnout online konzultace v okamžiku aktualizace strategie nebo konceptce člena
- v DTP je možné vytvořit Akční plán (ze Zásobníku projektů, viz předchozí text); je možné sledovat implementaci strategie za pomoci automatizované sestavy *Monitorovací zpráva* pro vedení municipality k realizaci Akčního plánu i celé Strategie
- je projednána případná aktualizace strategie s veřejností na Fóru Zdravého města.
- ve spolupráci s odbornými partnery poskytuje NSZM nadále členům konzultační podporu pro [Zdravotní plány měst / Zdravotní politiky krajů](#) a *Analýzy zdravotního stavu*
- DATAPLÁN poskytuje od roku 2011 technickou bázi pro národní [Databázi strategií](#) v gesci MMR, což pro NSZM přináší automatické propisování dokumentů členů do národního systému; tato možnost bude zachována i v případě změny provozu Databáze strategií.

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [7] je uveden v příloze.

cityONLINE [8]

online produkty+

- Pro členy jsou k dispozici další praktické *online nástroje*: [Pasport budov](#) v majetku města (s návazností na energetický management); [Dotační tituly města](#) (tj. obsluha libovolných místních dotací) ad.
- DTP dále nabízí *interní terminál člena* s velkým množstvím praktických informací a online nástrojů, vč. rozsáhlé přehledové sestavy *Profil ZM*, sloužící k internímu porovnání mezi členy.

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose I.

- udržovat interní vzájemnou komunikaci, informovanost a síťování členů – celostátní akce NSZM, webináře ap.
- rozvíjet webovou databázi Dobrá Praxe i udržovat know-how bázi Metodika NSZM
- poskytovat koordinátorům ZM profesní vzdělávání; nabízet členům vzdělávání k UR pro úřad i zastupitele
- sledovat v interní Lize NSZM aktivitu a výsledky členů
- rozvíjet a poskytovat členům NSZM služby a produkty:
 - propagace inspirativních příkladů praxe členů prostřednictvím databáze DobraPraxe.cz a dalších internetových možností NSZM (facebook, TV Zdravá města ad.)
 - metodická a facilitační podpora pro komunitní plánování (Fóra ZM, Školní a Mladá fóra, tematické kulaté stoly) vč. eAnket a pocitových map
 - online indikátory pro benchmark území i pro analýzy a vyhodnocování úspěšnosti strategií členů
 - manažerské online nástroje pro práci s Projekty, Akčními plány a jejich monitoring
 - konzultace pro Strategie členů a Zdravotní plány.

OSA II. Rozšiřování členské základny asociace NSZM a celostátní propagace

a) Národní síť Zdravých měst jako platforma spolupráce

V souvislosti s rozšiřováním členské základny je nutné, aby NSZM dlouhodobě udržovala reálné image „platformy vytvořené pro aktivní spolupráci měst, obcí, regionů v Česku a prakticky přínosné pro členy“. Jde tedy o uskupení, jehož členové chtějí v přátelské a otevřené atmosféře spolupráce postupovat ve svém vlastním zlepšování vůči kvalitě života, zdraví a udržitelnému rozvoji. Silnou stránkou pro uvedený vnitřní i vnější obraz je fakt, že NSZM je certifikovanou asociací v rámci mezinárodního programu Zdravé město OSN-WHO s centrálou v Kodani. Dalším plusem je dlouhodobé působení NSZM v Česku i mezinárodně – tedy 30 let spolupráce měst, obcí a regionů v rámci asociace.

b) Krajská podpora členů NSZM

Důležitým synergickým prvkem pro stabilizaci současných členů i získávání nových je podpora ze strany Zdravých krajů – jak popularizace mezinárodní značky „Zdravý kraj, Zdravé město“ a propagace výhod členství, tak pořádání krajských setkání (např. ve spolupráci s NSZM) a v neposlední řadě systém *krajských dotací s bonusy pro členy asociace*.

c) Nabídka k zapojení nových členů do NSZM

NSZM bude dále nabízet členství všem zájemcům, zejména větším městům a krajům. Průběžná kampaň bude nadále opřena o dobrou pozici NSZM a o praktické přínosy členství a služeb (sdílení dobré praxe a know-how, možnost mezinárodní spolupráce a prezentace, zlepšení komunikace s veřejností, metodická pomoc pro strategické řízení, vzdělávání profesionálů, online nástroje v DATAPLÁNU aj.).

d) Propagace a medializace NSZM

Významná část medializace bude nadále řešena ve spolupráci s mediálními partnery – odbornými časopisy (Moderní obec, Veřejná správa, Pro města, ad.) a internetovými servery.

Propagace a medializace bude nadále využívat silné stránky NSZM, dobré výsledky a osvědčené akce i výsledky jejích členů. Základní část medializace bude zajištěna prostřednictvím vlastních informačních aktivit Kanceláře NSZM (web ZdravaMesta.cz s *Portály členů* ad.). Od roku 2014 je pravidelně e-mailem distribuován **Inspiromat NSZM**, který propaguje dobrou praxi jednotlivých členů. Zájem o **facebook NSZM** přesáhl v polovině roku 2023 hranici 35.000 fanoušků, což je rekordní číslo mezi municipálními asociacemi v Česku i mezi dalšími celostátními institucemi. Jsou využívány možnosti i dalších sociálních sítí pro internetovou propagaci, zejména **twitter**, **instagram** a **youtube**; speciální článek o NSZM je průběžně aktualizován na **wikipedii**. NSZM provozuje též vlastní **videogalerii**, kde jsou soustředována zejména videospoty členů k praktické informovanosti a propagaci programu Zdravé město, a také **fotogalerii** z celostátních akcí NSZM.

Významnou příležitostí k medializaci a propagaci je každoroční Konference NSZM ČR a pravidelné Školy NSZM. K celostátním akcím produkuje NSZM vlastní propagační a metodická videa – např. videospoty ke **Konferencím NSZM** a **Školám NSZM**.

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose II.

- podporovat interní atmosféru otevřené a přátelské komunikace mezi členy NSZM
- podle vstřícnosti a zájmu oslovovat města a kraje k členství v NSZM
- využívat spolupráci se Zdravými kraji k rozšiřování povědomí o výhodách členství v asociaci a k dotační podpoře
- udržovat image NSZM jako přínosné platformy pro municipality a regiony v Česku:
 - informovat o službách a přínosech členství v NSZM prostřednictvím celostátních akcí
 - informovat o službách a přínosech členství v NSZM via internet – web, video, sociální sítě ad.
 - provozovat e-mailový informační systém NSZM i pro externí zájemce
 - široce distribuovat Zpravodaj NSZM, Inspiromat a Výroční zprávu.

OSA III. Aktivní národní a mezinárodní spolupráce NSZM

a) Národní úroveň

Na národní úrovni bude NSZM nadále respektovaným partnerem ministerstev, univerzit i dalších institucí a celostátních organizací. NSZM bude usilovat o uzavření dalších memorand či dohod o spolupráci s důležitými partnery. Aktuálně jsou nejvýznamnějšími institucionálními partnery NSZM ve státní správě, se kterými má NSZM dohodu o spolupráci **Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo životního prostředí**. Dalšími důležitými oficiálními partnery NSZM jsou odborné národní instituce – např. **CzechInvest, Český statistický úřad (ČSÚ), Ústav zdravotnických informací a statistik (ÚZIS) a Státní zdravotní ústav (SZÚ)**.

NSZM je členem **Řídícího výboru pro modernizaci veřejné správy** při MV. Asociace je též zapojena do řady mezirezortních pracovních skupin při MMR, MV a MŽP. Významnou roli ve spolupráci mezi asociací a ministerstvy hraje celostátní [Databáze strategií](#), kterou provozuje NSZM pro MMR na technické bázi vlastního online infosystému DATAPLÁN (na základě projektové spolupráce).

Bude pokračovat spolupráce s akademickými pracovišti, odbornými organizacemi a dalšími národními experty v tématech udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života. Hlavním partnerem NSZM je **Univerzita Karlova** – Centrum pro otázky životního prostředí (COŽP). V projektové spolupráci s COŽP byly vytvořeny např. expertní produkty NSZM ze skupiny *cityBENCH* pro online stav a porovnání v tématech udržitelného rozvoje mezi členy asociace i vůči dalším územím v Česku. NSZM má dohodu o spolupráci i s dalšími odbornými centry Univerzity Karlovy: CESES (sociální témata), CELLO (stárnutí populace).

Dlouhodobým odborným partnerem NSZM je také **Univerzita Palackého Olomouc (UPOL)** v oblasti geoinformatiky a pocitových map, sportu a rekreologie, zahraniční rozvojové pomoci, ad.). Jako důležití partneři NSZM se profilují také **České vysoké učení technické (ČVUT)**, kde probíhá odborná spolupráce v tématech urbanismu a architektury, bydlení a **Masarykova univerzita Brno (MUNI)**, zejména její Ekonomicko-správní fakulta.

V oblasti podpory zdraví patří kromě již uvedených SZÚ a ÚZIS mezi důležité partnery také KHS (zejména ve Zdravých krajích) a nevládní odborné organizace – Národní síť podpory zdraví, z.s., Zdravá Vysočina, z.s. a Ústav pro zdravotní gramotnost. Důležitým bodem spolupráce NSZM a uvedených odborných partnerů jsou konzultace pro Zdravotní plány měst a Zdravotní politiky krajů (vč. podkladových Analýz zdravotního stavu obyvatel) a řada místních kampaní i osvětových aktivit ve Zdravých městech, obcích, regionech.

Odbornou a projektovou spolupráci rozvíjí NSZM se Uníí komunitní energetiky (UKEN) a Sdružením energetických manažerů měst a obcí v ČR (SEMMO).

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose III. na národní úrovni

- spolupracovat s MV, MZd, a MŽP k tématům zajímavým a důležitým pro členy NSZM
- spolupracovat s ČSÚ, ÚZIS, CzechInvest, MF-Státní pokladna a dalšími národními online zdroji na aktuálnosti datových sad pro indikátory v DATAPLÁNU
- spolupracovat s dalšími univerzitami na dílčích tématech a projektech – UK a její centra, ČVUT, UPOL, UJEP ad.
- spolupracovat s dalšími odbornými partnery na dílčích tématech a projektech – UKEN, SEMMO ad.

b) Mezinárodní spolupráce

Hlavním mezinárodním institucionálním partnerem NSZM je **evropská centrála OSN-WHO v Kodani**, nadnárodní akreditační autorita v programu Zdravých měst pro Evropu.

Mezinárodní program ZM WHO je v Evropě členěn do víceletých fází, přičemž pro každou fázi je zapotřebí, aby národní sítě v jednotlivých zemích splnily kvalitativní požadavky WHO. NSZM již od roku 1998 vždy získala akreditaci WHO pro relevantní fázi programu. V roce 2021 **NSZM získala re-akreditaci na období do roku 2025 tj. pro aktuální VII. fázi.**

Zvláštní pozornost je nadále věnována možnostem spolupráce s uskupeními ZM v jiných zemích Evropy, případně spolupráce s jednotlivými významnými metropolemi. NSZM zde bude udržovat svoji pozici úspěšné asociace Zdravých měst mezi podobnými asociacemi v Evropě. NSZM bude aktivně účastnit mezinárodních akcí s prezentacemi dobré praxe z Česka.

V případě dotačních možností bude NSZM připravovat projekty ke spolupráci s mezinárodními, jako je tomu aktuálně se sítí Zdravých měst v Norsku a připravovaném projektu s partnery z Dánska a Slovenska.

Důležitými komunikačními partnery jsou též významné mezinárodní asociace [Energy Cities](#) a [ICLEI](#). Činnost NSZM bude ve spolupráci směřována na témata preferovaná v zahraničí: snižování uhlíkové stopy měst za využití „[Covenant of Mayors](#)“; rezilience; Smart Cities ap.

Aktivity asociace NSZM a členů jsou prezentovány i na mezinárodní úrovni: asociace provozuje anglickou verzi vlastních webových stránek [HealthyCities.cz](#). Probíhají prezentace NSZM na důležitých akcích – zejména mezinárodní webináře i pravidelné velké *Konference WHO*.

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose III. na mezinárodní úrovni

- udržovat aktivní kontakt NSZM s evropskou centrálou OSN-WHO v Kodani a s národními sítěmi Zdravých měst
- aktivně spolupracovat v přenosu zkušeností ze zahraničních asociací (Energy-Cities, ICLEI); podporovat mezinárodní aktivity v oblasti energetiky a klimatických změn (Covenant of Mayors, dekarbonizace ad.)
- předávat členům NSZM informace o možnostech mezinárodní spolupráce, projektech a oceněních kvality
- propagovat NSZM v mezinárodním měřítku prezentacemi NSZM i jejích členů na akcích WHO a národních sítích ZM v Evropě, dále webem [HealthyCities.cz](#) a speciálními EN zpravodaji.

OSA IV. Stabilní interní situace NSZM

IV.1 Financování základních činností a služeb NSZM

Pro další ekonomickou stabilizaci NSZM je ve Strategii v roce 2030 předpokládáno 75 % pokrytí nutných nákladů na základních činnosti a služby asociace z vlastních zdrojů (členských příspěvků). V roce 2023 umožňovaly vlastní zdroje pokrytí pouze z 54 % základních nákladů. Dlouhodobý trend vývoje vlastních zdrojů tedy zatím neodpovídá předpokladu ve schválené Strategii.

Z toho důvodu bude nadále snahou Kanceláře NSZM dofinancovat většinu základních činností a služeb NSZM z projektových zdrojů. Probíhajícími projektovými zdroji jsou projekt z Norských fondů, dotace MMR a menší mezinárodní zdroje. NSZM průběžně sleduje též možnosti mezinárodních projektů ve spolupráci se zahraničními partnery. Členské příspěvky NSZM budou používány pro kofinancování v projektech, ale dosud nejsou dostatečné pro samostatnou činnost asociace.

Z uvedeného důvodu bude Kancelář NSZM dále rozvíjet individuální služby s příplatkem v rámci členských příspěvků. Jedná se zejména o služby v oblasti strategického plánování a řízení – indikátory, projekty.

Je však jisté, že i v průběhu dalších let bude nutné zvyšovat základní členské příspěvky NSZM, aby byl dosaženo úrovně podle schválené Strategie NSZM a v návaznosti na vnější negativní vlivy (zejména inflace a omezené projektové zdroje).

IV.2 Interní řízení asociace a Kancelář NSZM

V oblasti strategického řízení a interní komunikace asociace bude nadále probíhat úzká komunikace ředitele a Kanceláře NSZM s předsedou a místopředsedy, Radou NSZM, Revizní komisí i externí auditorskou firmou. Ředitel garantuje průběžné plnění povinností organizace NSZM vůči státním úřadům a institucím. Ředitel dále garantuje vůči Radě a Valné hromadě efektivní řízení činností NSZM a průběžnou interní komunikaci v rámci asociace.

Zasedání Rady, Valné hromady NSZM a další činnost orgánů asociace jsou připravovány v souladu se Stanovami NSZM. Většinou budou propojena s celostátními Školami NSZM.

Sídlo Kanceláře je od roku 2018 v Paláci YMCA, Na Poříčí 1041 /12, Praha 1. Kancelář NSZM jako základní organizační jednotka zajišťuje aktivity dle schváleného Ročního plánu a také řízení jednotlivých projektů i povinnosti organizace NSZM v rámci zákonů a vůči úřadům (účetnictví a daně, personální agenda apod.). Průběžná činnost Kanceláře je manažersky a odborně v gesci vedoucí Kanceláře a její zástupkyně. Důležitá je stabilizace zkušeného odborného personálu. Pro ekonomiku, výkaznictví projektů a odborné činnosti jsou stanoveni odpovědní pracovníci. Dílčí aktivity mohou být řešeny externisty formou malých úvazků nebo dílčí fakturace.

Efektivita činnosti NSZM je sledována sadou indikátorů, o jejichž plnění je pravidelně informována Valná hromada NSZM v rámci hodnocení Ročních plánů.

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose IV.

- postupovat k dosažení ekonomické stability asociace v souladu se Strategií NSZM 2030/2050
- podle možností získávat a úspěšně realizovat potřebné projekty pro dofinancování činností a služeb NSZM
- rozvíjet individuální služby pro členy NSZM
- plnit povinnosti NSZM jako organizace vůči státním úřadům a institucím
- zajišťovat podmínky pro činnost orgánů NSZM v souladu se Stanovami NSZM, efektivně řídit činnosti asociace a její Kanceláře, kvalitně interně komunikovat v rámci asociace
- udržet kvalitní a zkušený personál Kanceláře NSZM i potřebný tým externistů
- sledovat a vyhodnocovat stanovené indikátory úspěšnosti Strategie NSZM 2030/2050, resp. realizačních plánů.

4. Rizika v dalším vývoji asociace NSZM

Úspěšný vývoj asociace NSZM ČR ohrožuje řada rizik, a to přes veškeré úspěchy a úsilí asociace v období více než 30 let její existence. Některá rizika jsou řešitelná činností ředitele a Kanceláře NSZM. Existují však významná rizika ve vnějším světě i členské základně, která není možné řešit běžnými postupy – viz níže.

Kategorie rizika	Popis dopadu rizika
ZANEDBATELNÉ	Situace pouze mírně ovlivňuje chod asociace, je řešitelná jednoduchými kroky.
MÁLO VÝZNAMNÉ	Situace významně ovlivňuje chod asociace, je však běžně řešitelná.
STŘEDNÉ VÝZNAMNÉ	Situace nebezpečně ovlivňuje chod asociace a může mít vliv na stabilitu.
VYSOCE VÝZNAMNÉ	Situace velice nebezpečně ovlivňuje chod asociace a má zásadní vliv na stabilitu.
KRIZOVÉ, FATÁLNÍ	Situace ochromuje chod asociace, hrozí ukončení činnosti.

Níže uvedená **hlavní rizika pro asociaci NSZM** nejsou přímo řešitelná ředitelem NSZM ani Kancelářím NSZM:

- A. nedostatečný objem členských příspěvků NSZM
 - *riziko: 3 – středně významné / 4 – vysoce významné v kombinaci s riziky B.+C.*
 - *míra pravděpodobnosti: maximální, 100 % (pozn. dlouhodobé podfinancování)*
- B. nedostatek externích finančních zdrojů – neexistují dosažitelné významné projekty nebo zakázky
 - *riziko: 4 – vysoce významné*
 - *míra pravděpodobnosti: vysoká, 95 % (pozn. aktuální situace 2023/2024)*
- C. ztráta kvalitního personálu Kanceláře NSZM z ekonomických důvodů
 - *riziko: 4 – vysoce významné*
 - *míra pravděpodobnosti: vysoká, 80 % (pozn. postupně nastává)*
- D. nemožnost poskytovat služby členům z ekonomických, potažmo kapacitních důvodů
 - *riziko: 4 – vysoce významné v kombinaci s riziky B.+C.*
 - *míra pravděpodobnosti: střední, 55 % (pozn. postupně nastává)*
- E. odchod nadlimitního počtu významných členů z asociace NSZM
 - *riziko: 5 – krizové*
 - *míra pravděpodobnosti je nízká: 15 % (pozn. prozatím se neprojevuje).*